RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL
DEPOT-LEGAL N° 9060

NĂM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2107

NGÀY THỨ BẢY 29 MARS 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Một năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng
Các làng và Các công-sở	6 $ 00	6 $ 90	6 $ 30	6 $ 30
	»	8.00	8.00	8.00
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.50
	12 $ 00	»	6.00	3.00
	»	9.00	3.30	1.65
	6 $ 60	»	3.00	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 = 065 de large.
4e page
Une seule insertion. . . . . 0 $ 20 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

TRANG ĐIỂM

Trong bài trước nói về nghĩa cái đẹp, kỳ-giả đã tả cái vẻ đẹp của đàn bà con gái theo như cái lý-tưởng nước ta xưa nay cùng là cái vẻ đẹp theo về phương-diện mỹ-thuật, nghĩa là cái đẹp chân-chính là thế nào. Hoặc có người bảo rằng cứ theo cái nghĩa thứ hai này thì nước mình người đẹp hiếm lắm, thế chẳng hóa ra bọn phụ-nữ ta không còn hi-vọng gì được nên đẹp nữa ru?

Không phải thế. Cái đẹp ai cũng có thể ước-mong được, chỉ trừ những người chẳng may bị tàn tật không kể mà thôi. Vậy thì cái đẹp vừa ở nét bút của con tạo mà lại vừa bởi sự luyện tập của con người ta nữa. Sự luyện tập có hai điều cốt yếu, là thể thao và trang-điểm. Về điều cốt yếu thứ nhất thì trong lớp báo này đã nhiều khi bình-luận đến rồi, tưởng các nữ khán-quan chưa quên hẳn được mà có lẽ trong khoảng vài năm nay đã có nhà thực-hành rồi. Còn sự trang-điểm là cái để-mục bài này thì hình như chưa mấy nhà bàn đến, hoặc có bàn đến thì lại có ý nghiêm-khắc quá. Ai cũng biết trang-điểm là một điều bận lòng nhất cho đàn bà con gái mà hễ nói đến thì hình như là một điều trưng giới vậy. Vậy thì trang-điểm là gì? và trang-điểm có phải là một điều nên răn không?

Sách nho có dạy đàn bà con gái từ đức là *công, dung, ngôn, hạnh*, chữ *dung* đây tức là nghĩa trang-điểm vậy. Bắt cứ là nước nào, về thời-đại nào, người ta cũng ưa thích làm dáng, thích trang-điểm. Xem như thế thì ta có thể nói rằng ngoại những sự cần dùng về đường vật-chất như đồ ăn, áo mặc, nhà ở, là những sự cần dùng tối yếu, lại phải có những sự cần về đường tinh-thần tức như là sự trang-điểm và cũng không phải là những điều không tối yếu vậy.

Nhưng trang-điểm ở đây không phải là môn dạy cho các ả nhà nghề biết cách mượn màu son phấn đánh lừa con đen đâu, mà tức là những điều của bọn phụ-nữ chính đính phải biết, vì đàn bà con gái có cái nhiệm-vụ làm vui vẻ cho gia-đình, cho xã-hội, vì như những cụm hoa tươi-tốt thơm tho vậy.

Sự trang điểm phải lấy cái sạch sẽ làm đầu, vì đàn bà áo quần muốn lịch-sự đến đâu, đỗ nữ trang muốn sang-trọng đến đâu mặc dầu, mà mặt mũi nhem nhuốc, chân tay bẩn thỉu thì cái đẹp cũng là vứt đi hết.

Ngạn-ngữ tây đã có câu rằng: « Sạch sẽ là một nửa cái nết hay và bẩn-thỉu là một cái nết dở lớn ». Cái đa người ta cũng như một cái lưới chẳng chịt những mắt, mà những cái mắt ấy cần phải để hổng cho những chất độc ở trong mình có lối thoát ra bên ngoài. Nói đến sự sạch sẽ thì ta nên thú thật rằng người mình có điều sơ sài lắm: xưa nay đã quen thói lấy sự tắm rửa làm một sự rất phiền bận lôi thôi, mà lại thường nhiều lắm cái câu « Sống lâu hơn ở sạch », cho rằng ở bẩn là sống lâu, nhưng không biết rằng cổ-nhân cũng có câu: « Ở cho sạch sẽ, sức khỏe sống lâu », lại có câu rằng: « Nhà sạch thì mát, bát sạch thì ngon, con sạch chóng lớn ». Xem như vậy thì không nên oán trách cổ-nhân rằng không biết dạy ta ở sạch. Cái tính sơ-sài của ta bây giờ cũng hơi giống cái tính sơ-sài của dân Tây về trung cổ thời đại. Ông Michelet là một nhà sử học có tiếng đã phải than rằng: « Ôi! Trong khoảng nghìn năm, không biết cái tâm là cái chi! » Hồi vua Henri IV có lệ nước lại ít dùng lắm nữa, ngạc-dầu có một vị quận chúa đã hỏi một cách rất ngạc-nhiên rằng tại làm sao người ta chỉ rửa tay mà không rửa chân!

Bây giờ có một điều ta cần phải truyền-bá cho khắp các hàng người trong quốc-dân là phải lấy việc tắm làm việc tối cần, nhất là ở cái xứ nhiệt đại như xứ mình thì lại càng không có không được, chẳng những là một cái thuốc trường sinh, mà lại là một cách thần-hiệu ngăn cản cái già không mau tiến được. Các bà các cô muốn trẻ dai cần nhờ lấy việc ấy.

Đó là nói qua về sự tắm rửa sạch sẽ hàng ngày, nếu không ngại vượt quá vào nơi khuê-môn của các bà thì kỳ-giả lại bàn rõ cả về cách rửa mặt, gội đầu, chải tóc, xỉa răng, cách giữ gìn con mắt, cái tai, bàn tay, bàn chân, vân vân, thế nào cho thích hợp nữa.

Bây giờ mới thật nói đến phần trang-sức của đàn bà con gái là phần cốt-tử trong bài này. Trang-sức cho lịch-sự, cho thanh nhã, thế nào cho thực được cái vẻ nền, tưởng cũng không phải là việc dễ. Điều đó hình như ta hãy còn vụng lắm. Trước nhất nói về áo quần. Cái sắc áo của đàn bà ngoài Bắc phần nhiều là sắc thâm hay là tam-giang, còn ở Trung, Nam-kỳ thì có đủ mọi mũi. Nhưng ít lâu nay cái *mốt* bận áo mùi hình như đã tràn ra ngoài ta rồi, điều đó không phải là một điều nên răn mà chính là hợp với cái lẽ tự nhiên, vì trời sinh ra các sắc đẹp là cốt để dành cho bọn phụ-nữ đó. Dùng các sắc thì phải biết lựa chọn, biết tùy cái tuổi cao thấp, cái mầu da của từng người, có người ưa sắc tím, có người ưa sắc hồng, người này ưa sắc trắng, người kia lại ưa sắc thiên thanh da trời, nhưng nếu dùng những mùi lòe-loẹt quá, sặc sỡ quá, thì chỉ chói lọi con mắt người khác mà mất hẳn cái đẹp đi. Áo chẳng những nên chọn mùi cho vừa mắt, lại phải may cắt cho vừa mình, không hẹp quá, ngắn quá trông ra cứng cỏi, đừng dài quá rộng quá ra người lượt thượt.

Rồi đến những đồ nữ-trang, cũng cần phải lấy con mắt sành mà sửa sang, như đeo nhiều hột quá thì không khác gì người khóa cỗ, đeo nhiều vòng xuyến quá thì chẳng khác gì người đánh đai tay, vừa khó coi, vừa khó chịu, lại ra người phô của với chúng bạn chị em. Người lịch sự bắt tất phải đeo trĩu những vàng mà vẫn nên vẫn đẹp.

Phần son cũng vậy, đàn bà lịch-sự được phép dùng, nhưng đừng có dùng thái quá như các bà các cô nào tôi với trát phấn dày hàng tấc vào mặt, những lúc mồ hôi ứa ra, cứ thành từng dòng như luồng cày trên mặt, hay là khi cười, khi ngoáp, phấn bật từng mảng rụng xuống cả hai vai, chẳng những là ngược với cái đẹp, trái với cái mầu da tự nhiên, mà lại khiến cho con mắt thiên-hạ coi lắm với tuồng giảng-hà bán son buôn phấn nữa.

Sự trang điểm vốn không có sách nào cấm răn cả, có răn là răn những kẻ làm dáng thái quá, đem cả những ngày giờ qui báu của mình mà chăm chút riêng về sự ngắm vuốt mà thôi, chứ sự trang sức có chừng, cho vừa phải thì chính là cái nhiệm-vụ của hết thảy đàn bà con gái. Làm người đàn bà con gái ở trong gia-đình, chẳng những phải là người đảm-đang giúp đỡ cho chồng con, cha anh mọi việc, mà lại phải là người phục sức chỉnh-tề, diện mạo vui tươi, để gây nên một cái hòa-khí êm đềm ở chốn gia-đình, khiến cho người yêu của mình bao giờ cũng lấy gia-đình làm một nơi vui thú để nhất ở đời, không phải đi cầu sự khoái lạc ở đâu đâu nữa. Đàn bà có chồng lại càng không nên sao nhãng về đường trang-điểm, vì nếu lười-biếng sự trang-điểm thì chẳng hóa ra chỉ biết khi son sẻ ở nhà cốt vụ cái nhàn của người ngoài mà trang điểm, còn khi đã xuất giá thì vứt cả sự trang điểm đi ru? Ca-rao ta có câu: « Cau già dao sắc lại non, nạ dòng trang điểm lại còn hơn xưa », tức cũng là ý khuyên đàn bà bao giờ cũng phải trang-điểm vậy.

Trang điểm có cái nghĩa quan-trọng sâu-xa dường ấy, vậy các bậc nữ-lưu ta há chẳng nên suy-xét mà giữ sao cho trọn cái sắc nước hương trời của mình lắm ru?

V. Đ.

HAI CÁI NHÀ HỌC-HIỆU DỊ-THƯỜNG Ở NƯỚC MỸ

1° *Luân-thuyền đại-học.* — Gần đây ở nước Mỹ có đặt ra nhà Luân-thuyền đại-học, lấy ngay cái tàu thủy làm nhà học hiệu. Cách tổ chức khác hẳn với các nhà đại-học ở trên đất, mà học phí thu cũng đắt hơn. Chương-trình học chuyên trọng về lối thực hành, chia ra có khoa địa-lý và khoa bác-vật. Tàu thủy thì suốt năm đi khắp các nơi, mỗi khi đi đến nơi nào, giáo-viên đem các học-sinh lên bờ để khảo nghiệm về những điều đã học trong học khoa của mình. Khi xong về dưới tàu thì mỗi người học-sinh phải làm một bản báo-cáo nói rõ những điều mình đã khảo nghiệm được, lấy đó để định hơn kém. Cách học tập như thế, so với cách học mò ở trong quyển sách thực có bổ ích hơn nhiều.

2° *Ma tước học hiệu.* Ma-tước là một thứ bài lá của người Tàu, gần đây người nước Mỹ rất là ham tập, nên có một nhà công-ty đã thừa cơ tổ chức lên một nhà học hiệu để dạy về nghề bài lá ấy. Đón những lưu học-sinh người Tàu làm giáo-viên, kỳ hạn học trong bốn tuần-lễ là tốt nghiệp, mỗi ngày học hai giờ, mỗi người phải nộp học-phí là 50 đồng tiền vàng.

Tin Trung-hoa

Ngày 19 Mars 1924

Việc Trung Nga thiết-lộ

Nội-các hội nghị việc Trung Nga thiết-lộ, lại chưa có kết quả, còn giao cho Vương chánh-Đình thoả nghị lại với ủy-viên Nga.

Tôn Phúc-kiên

Có tin đồn rằng Chu-ấm-Nhân đem quân đội vào thành Phúc-kiến, Vương-vĩnh-Toàn trốn sang Phúc-Thanh, Chu sai quân đuổi đánh, tỉnh thành Phúc-kiến hiện đương rối loạn.

Tôn-bảo-Kỳ đối với việc Phúc-kiến

Tôn-bảo-Kỳ lấy rằng chánh-phủ Bắc-kinh không có mệnh lệnh truyền cho Chu-ấm-Nhân đuổi Vương-vĩnh-Toàn, sự việc xảy ra ở tỉnh Phúc-kiến đó, gây ra cái mối sau này quan các tỉnh cứ ỷ sức mạnh mà gồm đất nhau, đánh giây thép cho Ngô-bội-Phu và Tôn-truyền-Phương hỏi tình hình ở Phúc-kiến, rồi mới định phương pháp xử trị.

Tin Bắc kinh

Có tin báo về Bắc-kinh rằng quân đội Phụng-thiên đóng ở Cẩm-châu, mấy ngày nay đào hào đắp lũy, công việc rất là mang cấp, quân-cơ-xứ đánh giây thép đi các nơi quan yếu phải gia ý đề phòng.

Việc kim phật lang

Trần-Lục (công-sứ Trung-hoa ở Paris) đánh giây thép về ngoại-giao bộ rằng chánh-phủ Pháp nói rằng việc quan thuế và việc kim phật-lang dứt ra là hai việc, chánh-phủ Pháp quyết không cho chánh-phủ Trung-hoa trái lời quốc-tế hội nghị,

Văn-đề Thanh-đảo

Công-sứ Nhật tư sang hỏi Ngoại-giao-bộ rằng chánh phủ Trung-hoa lấy tiền thu nhập ở đường xe lửa Giao-châu chi việc kinh phí cho hải-quân Thanh-đảo, việc ấy có thật như thế không.

Việc tổ chức nội-các lại yên

Ngô-bội-Phu đánh giây thép cho Tào-Côn, chủ trì cho Tôn-bảo-Kỳ ở nội-các, vì thế những việc vận-động tổ chức nội các lại yên.

Đỗ-tích-Khuê tranh quyền hạn hải quân

Đỗ-tích-Khuê đánh giây thép về Bắc-kinh, nói rằng các tướng hiệu coi tàu chiến ở Bột-hải, người nào không do minh trình đạt, xin chánh-phủ đừng hạ lệnh dùng.

Khi-giới ở tô-giới nước Ý

Có tin đồn rằng khí giới ở tô-giới nước Ý (ở Thiên-tào) chở đi, một nửa đã ở Cam-gia-điểm chở sang Lạc-dương, rồi lại ở Lạc-dương chở vào Tứ-xuyên.

Thẩm-hồng-Lục-vinh-Đình với Thẩm-hồng-Anh sẽ sinh sự xung-đột

Quân sĩ Thẩm-hồng-Anh lưu ở Quảng-tây, đến xin Lục-vinh-Đình thu dụng, Lục cho bọn ấy là loài phản phúc, quyết ý tiễu khử; Thẩm được tin đã sai con là Thẩm-vinh-Quang đem quân sang đóng huyện Bình-lạc, chắc là hai bên sẽ gây một cuộc chiến-đấu to.

Ở Bắc-la lại khởi cuộc chiến-tranh

Hồng-triệu-Lân và Dương-khôn-Như (tướng giỏi của Trần-quỳnh-Minh) đem tinh-binh 5000 đánh liên-quân ở Bắc-la; Tôn-Văn được tin báo, ngày 6 mars đã sai quân đội Hồ-bắc và Vân-nam đi đường xe lửa Quảng-cửu sang Bắc-la cứu ứng.

XỬ TỬ BẰNG HƠI NGẠT

Mới đây ở Hoa-kỳ có xử tử một kẻ tội-nhân bằng hơi ngạt. Người bị xử tử ấy là một người Trung-hoa, có tội bị kết án xử tử. Các ông làng có mặt ở đấy, xét ra rằng trong ba mươi giây thì tội-nhân bất tỉnh nhân-sự, nhưng sáu phút đồng-hồ tội-nhân mới chết hẳn.

Quốc-dân thường-thức

Mực tàu

Nếu trong nhà không sẵn có những thỏi mực tàu hay hiệm chỗ mua thì lấy ít bồ hòng tán với keo. Thứ keo này phải đun với nước để sôi một lúc lâu mới dùng được. Muốn cho mực thơm thì lấy ít xạ hay long-não mà cho vào, rồi đổ cả vào trong một cái khuôn mà đem hơ vào gió nóng hay là than hơi hồng hồng cũng được.

Mực nhũ-kim

Thứ mực này nhiều khi ta cũng cần đến, vậy nói ra đây tưởng cũng không phải là vô ích vậy.

Muốn làm lấy thứ mực ấy thì lấy:

ô là vàng (feuilles d'or) mua ở các hàng làm quí ;

4 grammes bột đồng pha màu đỏ (bronze doré) :

4 grammes hồ tây tán nhỏ ra ;

32 grammes nước cất ;

8 giọt rượu 95 phần .

50 centigrammes mật ong rất tốt.

Trước hết bỏ lá vàng và bột đồng vào cối mà tán rõ nhỏ ra, rồi vừa tán vừa cho dần dần nước cất đã đun với hồ tây cho chảy ra vào đấy, sau mới cho mật ong và rượu. Như thế là được. Muốn để đến bao giờ thì để, nhưng cần phải đậy cho kín ; lúc nào đem ra dùng thì nên dùng ngòi bút mới mà viết.

Khái-Sinh.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-điển Việt-Nam

Những câu ca rao trong vùng Quảng nam

(Tiếp theo)

Chim khôn kêu tiếng rảnh rang,
Người khôn nói tiếng dịu dàng dễ nghe

Còn trời còn nước còn non,
Còn vừng trăng bạc hãy còn xuống lên.

Cực lòng em phải nghe anh,
Rau lang chấm muối ngon lành gì đâu.

Nhẫn nhau chi lắm lậu lôi,
Anh thuyền em gió ra vời gặp nhau.

C anh chua mà khế cũng chua,
Chanh có một mùa khế cả và năm.

Cực lòng em phải nói ra,
Chờ trăng trăng lặn chờ hoa hoa tàn.

Khó mà làm bạn với giàu,
Đĩa đeo chân hạc ngày sau không bền.

Đói cơm hơn kẻ no rau,
Nghèo mà quân-tử hơn giàu tiểu-nhơn

Chàng về bên ấy thiếp ở bên ni,
Lan xa huệ cách khỏ làm rì hỡi trời.

Cho tôi một miếng trầu vàng,
Mai sau tôi trả một nghìn trầu xanh.

Xa xôi chi đó mà lắm,
Phải hương hương nguồn phải trầm trầm thơm.

Trách ai vội dứt dây dưa,
Một ngày cũng nghĩa lát trưa cũng tình

Đừng ham nón tốt dột mưa,
Đừng ham gái tốt mà ưa nhà hồ làm.

Thấp tay với chẳng đến kèo,
Phụ mẫu anh nghèo với chẳng tới em.

Thấp tay với chẳng tới xuyến,
Thấy anh cao chức cao quyền em ghé.

Lòng ta thương bạn không ngoài,
Bạn sao như nước chảy xuôi một nghì.

Tình thương quản cũng như nhè,
Lều tranh có nghĩa hơn tòa ngói cao.

Thuyền không bánh lái thuyền quày
Em không cha mẹ ai bày em nên.

Có chồng như ngựa có cương,
Ngỗ em em đứng đường trường anh đi.

Chuồn chuồn mắc phải nhện vương,
Ta đã gả nghĩa thì thương ta cùng.

Ăn thì lựa miếng cho ngon,
Chơi thì lựa chốn cho rồn mà chơi.

Trên rừng hà có một cây,
Muốn cho có đó có đây sum vầy.

Chuồn chuồn đậu ngọn mía mưng,
Em đã có chốn anh đừng tới lui.

Chẳng lo chi đó cười đây
Bão rồi mới biết cỏ cây cứng mềm.

Anh em là ruột là da,
Chồng vợ như áo cởi ra thì rồi.

Tối trời chẳng quản mưa rơi,
Thương em chẳng quản bấc hà cạn sâu

Rừng nho biển thánh không giờ,
Nhỏ mà không học lớn mò xao ra.

(Còn nữa) Quảng-nam, Ng-quốc-Tây

Nên lưu tâm đến chủng-loại

(Tiếp theo)

Khi nào thấy nhức đầu, nóng, phát chân, trông quáng, đau thân thịt ấy là mắc phải bệnh đi tiểu như nước vo gạo, phải kiêng kỹ lắm mới được. chỉ nên ăn nguyên sữa thôi, có khi cũng khỏi, nếu không thấy hiệu nghiệm gì, đi mới thấy thuốc ngay. để làm chẳng những sinh ra hoang-hôi mà có khi bằng thai nữa.

Các bà ở tỉnh gần nhà hộ-sinh, khi hơi thấy đau đẻ, phải đến ngay nơi đó, nếu không muốn đến phải mời thầy thuốc, hay có đỡ là những người đã có học thì mới đỡ được ; đừng nên mời bà mụ cổ vó học mà có khi oan gia. Vì có khi đứa trẻ ra trái hướng, có khi vừa mới đẻ xong đã bằng huyết nếu không phải người có học đỡ cho thì có khi hỏng cả mẹ lẫn con.

Hẫn các bà cũng đã biết cách đỡ của những bà mụ vô học đỏ : khi đứa bé chậm ra, thì bắt người mẹ cố dặn, không có lại nên bụng. đến cách đỡ đẫn người đẻ, nắng-dắc đứa bé cũng cực kỳ cẩu-thả, dùng que nứa, mảnh sành, mảnh chai cắt rau, biết bao đứa trẻ vì thế mà sinh ra chứng tê-phong ; có hai con mất là quan hệ nhất trong ngũ quan đứa trẻ mà lau chùi cũng đối đà, thế mà bao đứa trẻ vì thế mà sinh toét mắt, hay đau mắt có mủ. Không biết các bà thấy những tiền như vậy có ghê có sợ không?

Hiện nay ở những chốn thôn quê chưa có nhà hộ-sinh, các bà xa tỉnh giá biết liệu trước ma lên nhà hộ-sinh ở tỉnh được thì hay lắm, bằng không phải nên phòng giữ như thế này :

Lúc mới thấy đau đẻ, phải đem sẵn nhiều nước sôi, sắp sẵn nhiều mụn bằng vải mỏng đem nấu cho kỹ, lấy kéo hay dao thật sắc mang nấu lên độ 15 hay 20 phút để rồi dùng mà cắt rau.

Đâu đã có đẩy rồi, lúc cần đến không còn rối rít với vàng gì nữa.

Trong buồng ở cứ đừng nên cho nhiều người ra vào nhộn nhạo, gầm dưỡng không nên đốt than, vì khói ở than bốc lên có thán-khí độc lắm, có muốn đốt phải xa giường người đẻ nằm.

Lúc người đàn bà đau đẻ, người trông nom đừng thấy thế mà sinh lòng bối rối, phải yên tâm mới được. Không nên vội mà làm bậy, hoặc nên bụng, hoặc mới có mọi chân, hay

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

một tay ra đã kéo ngay, làm như thế có khi rách tử-cung, hay có khi băng huyết.

Người đẻ con so hay con đạ mà đã lâu không đẻ thường đau đến 12, 20 giờ, cũng có khi đau đến 30, 40 giờ, nếu thấy lâu quá thì phải đi mời thầy thuốc hay cô đỡ ngay, có thể cũng ngay lên nhà hộ-sinh ở tỉnh được lại càng tiện lắm.

Khi gần sổ tất vỡ đôi-ối, đừng thấy nước chảy đầm-đìa mà sợ, nước chảy ra rồi, chỉ độ nửa giờ hay một giờ nữa là sổ. Lúc đương sổ không nên dặn. Người đỡ phải lấy nước đun sôi mà rửa tay cho sạch, có nước sát-trùng (Permanganate) rửa thì tốt hơn; một tay đỡ lấy đứa bé cho ra từ-từ, còn một tay đỡ bên dưới từ cung cho khỏi rách.

Lúc bẩy giờ dây rau còn liền với mẹ, thì phải cắt ra.

Cắt rau nệ-trọng lắm, phải biết rằng : có dây rau thì huyết mẹ mới truyền sang con được, lúc sổ ra rồi huyết mẹ còn truyền sang con độ 90 gr, nếu không để chậy sang con thì đứa con không được khỏe ; phải trông khi nào dây rau không bẩn bật nữa sẽ buộc ; buộc phải lấy chỉ hoi dai đã nấu kỹ, cách bung đứa bé năm tấm tay buộc một nút thật chặt, để máu khỏi chảy. Cách ba bốn phân tây nữa lại buộc một nút, rồi lấy kéo hay dao đã nấu rồi cắt vào quãng giữa hai nút buộc.

(*Còn nữa*) B. T. D

Cuộc thi thơ

Của Ngô-tri-Quỳnh nữ-sĩ

MMCVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Khuê các sở sở những ngóng trông.
Quốc-tử vẫn còn hơi giáo-dục,
Thành đàn xin gửi dạ tôn sùng.
Phồn-hoa thấm gắt vai nòng hạnh,
Kiều-mộc xanh lê mấy cỗi thông.
Trộn với văn-minh nền-nếp mới,
Ngoài thì bia đá giữa thì cung.

MMCVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Khuê các hương xông tỉnh giấc mộng
Nhà Giám Lê xưa trong cõ tượng.
Miếu thờ ta đó trực xe còn thông.
Mực son tô-điểm tranh Núng Núi,
Mũ áo đua chen giống Lạc-Hồng.
Đàu đấy gần kề hơi giáo-dục,
Đại đồng mới chiến về tam đồng.

Vũ - Phàng

227, *Rue du Papier, Nam-định*

MMCIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Quốc-túy Nam-bang vọng thanh cung
Vạn tải tôn-nghiêm bền bệ đá,
Thiên thu tế chỉnh vững thành đồng.
Hai hàng bia tạc trùm rêu phủ,
Một lớp cung tường kiắp cổ phong.
Triều Lý gây dựng Âu Á sửa.
Nho lưu muôn thuở ngẫng đầu trông.

MMCX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Khổng Nam-bang rất là lùng.
Kỷ niệm uy-nghi từ họ Lý,
Kinh thành tế chỉnh khắp miền đông
Được nhuần khai hóa bên sông Nhị,
Lẫm liệt qui-mô vững núi Nùng.
Lễ nhạc thi thư nguồn gốc đó,
Danh thơm ghi tạc lửa hương nồng.

Nguyễn - Long

54, Rue Jules Ferry, Hanoi

TÒA NỘI-CÁC MỚI

Tòa nội-các mới có bốn ông nguyên lão nghị-viên là MM. Poincaré, de Selves, François Marsal, về đảng liên-hiệp cộng-hòa ; de Jouvenel, về đảng dân-chủ cấp-tiến tả-phái ; chín ông thứ-dân nghị-viên là MM. Lefèbre Du Prey, Marin, về đảng liên-hiệp cộng-hòa dân-chủ ; Bokanowski, Fabry, Capus, về đảng cộng-hòa xã-hội, Le Troquer, về đảng cộng-hòa tả-phái ; Maginot, Loucheur, về đảng cộng-hòa dân-chủ tả-phái : Daniel Vincent, về đảng xã-hội cấp-tiến.

Quan Poincaré và các quan t ượng-thư đã hợp ý nhau về các điều đại-cương trong chương-trình của tòa nội-các.

Sáng hôm nay, tòa nội-các hội-nghị, và ngày thứ bẩy hoặc ngày chủ nhật này sẽ ấn-định xong lời của quan Poincaré tuyên-bố tại thư-dân nghị-viện ngày thứ hai này.

(Bordeaux, ngày 26 Mars)

Tòa nội-các đã thành lập, có các vị sau này :

Thủ-tướng kiêm ngoại-giao : M. Poincaré ; Tài-chánh : M. Marsal ; Thương-mại : M. Loucheur ; Chiến-tranh : M. Maginot ; Công tác : M. Le Troquer ; Học-vụ : M. De Jouvenel ; Thuộc-địa : M. Fabry ; Nội-vụ ; M. Georges Leygues ; Hải-quân : M. Bokanowski ; Nông-phố : M. Capus ; Lao-động ; M. Daniel Vincent ; Tư-pháp ; M. Lefèvre Du Pray ; Các miền giải-thoát : M. Lou s Marin.

Paris, ngày 28 Mars

Tin sau cùng

Động đất ở nước Ý

Ở Benevent và ở Vilno có thấy động đất. Nhân dân chạy trốn.

Cuộc bay vòng thế-giới

Người Anh bay vòng thế-giới đã tới Civita-Vecchia

Thủy tai ở Ba-lan

Nước sông Vistule tràn. Xã Radiszelo bị ngập. Nhiều người bị hại.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

... 23 độ
15 giờ 24 độ

Lịch ngày mai

Dương lịch

Chủ nhật, 30 Mars 1924
(Le Dimanche)
Âm lịch

26 tháng hai năm Giáp-tí
Ngày Mậu thìn
Hành Thổ, Sao Hư Trực Trừ
KỴ : Thụ điền. An-táng
NGHI : Mộc-dục. Trị bệnh
Hỏi đến Sung sơn - Thanh-hoá

Ngày kia :

Dương-lịch

Thứ hai, 31 Mars 1924
(Lundi)
Âm-lịch

27 tháng hai năm Giáp-tí
Ngày Kỷ-dậu
Hành Thổ, Sao Ngưu, Trực Phá
KỴ : Phá-khoán. Hôi-hiệu.
NGHI : Trị-bệnh, Phá-ốc, Hoạt viên

Giá bạc. — Kể từ ngày 29 Mars 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 9 . 40.

Thị giá quốc trái Ngày 29 *mars* 1924 3 /. 55,10. 3 /. Thứ hoàn vốn đến 65.25. — 4 /. 1917 57 4 /. 1918 57.40. — 5 /. 1915 1916 67-50. 5 /. 192 86.25. — 6 /. 1920 81.

Tin tàu. Tàu *Dupleix* tới Haiphong ngày 29 mars, hồi 9 giờ sang.

Tau *André Lebon* và tau *Amiral de Kersaint* khởi-hành ở Marseille ngày 27 mars.

Báo ra chậm. — Cái máy lớn của bản-quán hỏng, báo ngày hôm qua ra chậm mất mấy giờ đồng hồ. Máy hỏng phải chữa mất đó 15 ngày mới xong. Bản-quán đã trù-tính mọi việc cho báo in được như thường, nhưng nếu báo có ra chậm ít nhiều, thì xin các bạn đọc báo cũ g lượng thứ cho.

Quan Toàn-quyền sang Tàu và sang Nhật. — Đến tối hôm 2 avril này thì quan Toàn-quyền cùng quí-phu-nhân, các quan cai tri Châtel, Dupuich, ông chánh quản-lý Chemin-Dupontès ở công ty xe-lửa Vân-nam sẽ đi chuyến xe-lửa đêm lên Vân-nam Ngài vắng Hanoi cả thảy chừng mười bữa.

Còn việc đi Nhật-bản thì ngài định vào sau kỳ bảo-cử nghị-viên Tây ở Nam-kỳ, nghĩa là vào thượng tuần tháng năm tây.

Quan Thượng-chánh tổng-trưởng và hai ông nội trưởng phòng Thương mại Saigon và Hanoi cùng đi phái-bộ với ngài. thì sang Hương-cảng, Quảng-đông. Thượng hải trước ngài độ hai tuần lễ để khảo-sát về các việc kinh-tế, và đợi quan Toàn-quyền ở Thượng-hải, rồi cùng xuống chiếc chiến-hạm *Jules Ferry* với ngài mà sang Nhật

Quan Khám-sứ Trung-kỳ tại Hanoi. Quan Khám-sứ Le Fol xứ Trung-kỳ hiện đang qua thành-phố ta, ngài đi tiễn bà lớn Toàn-quyền ở Huế về Hanoi chiều hôm kia.

Quan Đốc-lý Mourroux xuống tàu. Sáng hôm nay, quan Đốc-lý Mourroux và quí phu-nhân đã đi ô-tô xuôi Hải-dương là tỉnh ngài đã trọng nhậm chức Công-sứ mấy năm trước, ngài ở đó một ngày, rồi mới xuôi Hải-phòng đáp tàu về qui quốc.

Tin Vân-nam — Quan Lãnh-sự Pháp tại Vân-nam báo tin rằng : cái tin đồn quan đốc-quân Đường-kế-Vũ là em quan thống-chế Đường-kế-Nghiêu bị giết ở Qui-châu vừa rồi là tin đồn sai.

RẠP CHỚP BÓNG PATHÉ

Chương-trình từ thứ sáu 28 đến thứ năm 3 Avril 1924.

PHẦN THỨ NHẤT

CUỘC ĐUA XE ĐẠP VÒNG NƯỚC PHÁP LẦN THỨ 17

Chia làm năm đoạn. — Đoạn thứ nhất

KIÊN TÂM THÌ KHÔNG CÁI GI LÀ KHÔNG LÀM ĐƯỢC

Bài-kịch rất hay chia làm hai phần

THỜI-SỰ

Entr'acte

PHẦN THỨ HAI

VÕ SĨ JIM BOUGNE

Bài-kịch chia làm ba phần

Hội-đồng thương-mại Hanoi. Như lời trong báo đã đăng trước, tối thứ năm vừa rồi, phòng Thương-mại Hanoi đã họp, có quan Thống-sứ Bắc-kỳ đến chủ tế sắp đặt các ông hội-viên mới. M. Anziani là hội-viên cao tuổi nhất có đọc bài diễn-văn khai chào quan Thống sứ và cám ơn ngài đã nhiều phen tỏ lòng ân cần với hội và cảm ơn quan Toàn quyền đã tin yêu Hội-đồng mà cho ông hội-trưởng được theo ngài sang phái-bộ tại Trung-hoa và Nhật-bản. Quan Thống-sứ cũng đáp lại một bài dài, đại ý mừng các ông hội-viên mới và khen phòng Thương-mại cũ đã hết lòng về việc mở mang công thương ở xứ này. Sau ngài nói đến những việc mở mang thêm các đường sá đã thực-hành trong khoảng ba năm nay mỗi năm tốn quá 320.000 đồng, việc tu bổ bến tàu thấy ở bờ sông Hanoi cùng là việc nạo sông Luộc, vân vân.

Khi chủ tế phòng Thương-mại mới xong rồi thì quan Thống-sứ ra về và các ông hội-viên bàu lấy hội đồng Tri-sự mới như sau này :

Hội-trưởng : M. Grawitz
Phó hội-trưởng : M. Perroud,
Thư-ký : M. Demoile
Thủ quỹ : M. Lorive

Bản-quán thường nhận các bài lạch ở các báo tăng bản hay chỉ mua các thứ quốc-trái nhà-nước (AU PORTE) ký mua thời thì mua cần được thư hỏi giá phiếu free-dumb NOMINATIF ngay và trả lời ngay. Bản hạn thì mua các thứ phiếu nói trên, hãy cứ nhìn tên ở sau phiếu hậu danh thì xin danh mà mua

Kính-cáo
HOÀNG MAI-KAN
Représentant de la Société Financière
Rue des Lorraines, Hanoi

Ai tin Bản-quán được tin buồn rằng bà Nguyễn-thị-Lợi, là nội-tướng ông Trịnh-hữu-Huấn thư-ký tại Yên-thảo công-ti vừa là thế sáng hôm nay lại qui xã ở phố hàng Than, số 32.

Đến sáng mai chủ-nhật, hồi 8 giờ, sẽ cất đám, an táng tại địa-phận làng Quỳnh-lôi.

Bản quán có lời viếng bà và chia buồn với ông Huấn cùng các lệnh-huynh là ông Nghị-trọng-Lộc, Ng-văn-Nhân và Ng-văn-Bổng.

LỜI CÁO PHÓ

Chúng tôi lấy làm đau đớn có lời kính cáo cùng các ngài và các thân hằng cố hữu biết cho rằng, nội-nhân tôi là :

Mme NGUYỄN-THỊ-LỢI

Hưởng thọ 33 tuổi

chẳng may ta thế ngày hôm nay, hồi 6 giờ sáng.

Đến sang ngày mai, đúng 8 giờ, sẽ cất đám, an táng tại địa-phận làng Quỳnh-lôi.

Quan phủ : Trịnh-hữu-Huấn
Đồng gia quyến kính cáo
32, phố hàng Than

Cuộc thi thơ của cô Ngô-thị-Quyên. — Cứ theo lời báo-cáo của báo *Nam-phong* khi trước thì cuộc thi thơ này đến ngày 31 decembre 1923 là hết hạn rồi. Vậy bản-quán chỉ đăng nốt những bài nộp trước ngày ấy nghĩa là trong hạn mà thôi. Nay thình thoảng vẫn tiếp được bài gởi đến, xin nhắc lại để các bạn lãng gởi đến, xin nhắc lại để các bạn lãng thơ biết cho rằng những bài gởi sau ngày 31 décembre 1923, dầu hay đ'n đâu, cũng để riêng vào tập « *Ngoại hạn* ». Sau này không dự cuộc chấm mà cũng không đăng báo.

Việc đấu giá làm nhà ở Hội-chợ. — Việc đấu giá làm mấy cái nhà ở Hội-chợ trước định vào ngày thứ hai 31 mars, nay lại hoãn lại đến ngày thứ năm 10 avril, hồi 10 giờ sáng.

Xe hỏa đêm đi Lao-kay. — Từ ngày 2 mai đến ngày 30 septembre 1924, mỗi tuần lễ có một chuyến xe hỏa Hanoi — Lao-kay chạy ban đêm. Cứ ngày thứ sáu thì có chuyến xe số 2 01 từ Hanoi đi Lao-kay và cứ ngày thứ hai thì có chuyến xe số 1002 từ Lao-kay đi Hanoi.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

của quan

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương-thặng đệ nhứt hạng Bác-sĩ hội-viên Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat Casablanca Port-Said

Ancấp Huế

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh đàng mới

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤT LÂM-CHỨNG : Giá 1 $50

Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32

GIÁY nói số 236

3018.

Mở trường. — Nay mở một trường Sơ-học Pháp-Việt tại làng Bất-nạo, tổng Bất-nạo, và một trường nữa tại làng Cổ-đạo, tổng Lai-vu, huyện Kim-thành (Hải-dương).

Chương-trình cuộc thi ngựa ngày 6 avril 1924. — Đúng 1 giờ 45 phút thì bắt đầu.

Giải Nhà-quê

Chạy 1.20 m. — 27 đồng

Ngựa thứ nhất được 20 p ; Ngựa thứ nhì được 5 p. Nếu có 5 ngựa chạy thì thì ngựa thứ ba được 2 p.

Gi i la Marne

Chạy 1.800 m. — 120 đồng

Ngựa thứ nhất được 100 p ; Ngựa thứ nhì được 20 p. Nếu số ngựa thì có 5 con, thì ngựa thứ ba được lấy tiền đăng ra.

Giải Verdun

Chạy 1.400 m. — 120 đồng

Ngựa thứ nhất được 1 0 p ; Ngựa thứ nhì 2 0 p. Nếu có 5 ngựa thì, thì ngựa thứ ba được lấy tiền đăng ra.

Giải Derby des C.

Chạy 2.000 m. — 240 đồng

Ngựa thứ nhất được 200 p ; Ngựa thứ nhì được 40 p. Nếu có 5 ngựa thì thì ngựa thứ ba được lấy tiền đăng ra.

Giải l'Argonne

Chạy 2.400 m. — 180 đồng

Ngựa thứ nhất 150 đồng. — Ngựa thứ nhì 30 đồng. Nếu có năm ngựa thì, thì ngựa thứ ba được lấy tiền đăng ra.

Giải de Vincennes

Chạy 1.300 m. — 120 đồng

Ngựa thứ nhất 10 đồng. — Ngựa thứ nhì 2 0 đồng. Nếu có năm ngựa thì thì ngựa thứ ba được lấy tiền đăng ra.

Bán xe Side-car, 4 xép dip (Cylindres).
Bắt tại : M. LECOMTE, 47, phố Lò-đúc, Hanoi
3016

Đào thấy hài cốt. — M. Du, thầu khoán ở số 36, phố Armand Rousseau có khai rằng khi đào móng tường làm nhà, có đào thấy 7 cái tiểu sành chứa hài cốt, hiện đã mang chôn ở nghĩa-địa Bạch-mai.

Cái tệ của bọn phu thùng ở thành phố. — Độ này không biết rằng các ông chủ trương việc đổi thùng không dùng đến các ông cai để trông nom bọn phu thùng nữa, hay là các ông ấy lười biếng trễ nải mà đến tối bọn phu làm bẩy cả ra đường, ô-uế cả phố xá, vì họ thường hay đem thùng bẩn đến cửa nhà người ta mà rửa rảy, chuyên thùng nọ sang thùng kia. rồi nước rửa ô-uế ấy chúng lại đổ tuột lênh-láng ngay ra cửa nhà người ta. Nào có thế mà thôi đâu, chúng lại thường dùng những thùng gỗ thùng thùng hoặc bẩn thỉu rồi mà đổi lẫn nhà này cho nhà khác ; như thế thật là rất hại cho sự vệ-sinh thành phố. Chính ngay ở phố hàng Da đã nhiều bận như vậy, chẳng hay các ngài trưng việc ấy nghĩ thế nào ?

Một người trong thành phố lại cảo

VỊ ĐI XA MÀ BÁN

1 cái xe ô-tô hiệu « Rolland-Pilaint » 10 mã lực, 5 chỗ ngồi — Còn mới lắm.

1 cái xe nhà cao-su còn mới.

Hỏi tại : số 27, đường Bobillot, Hanoi. 3815

THUỐC LÁ VẤN SẴN HIỆU STIC 上等 TỐT THƯỢNG HẠNG

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Bà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói 0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » một gói 0. 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp hàn kín, mỗi hộp hai mươi điếu. 0. 20

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Con nước lên xuống. — Ngày thứ bẩy 29 mars 1924 :

Nước lên 3 0 phân vào hồi 11h buổi chiều ;

Nước xuống 8 phân vào hồi 10h50 buổi sáng.

Ngày chủ-nhật 30 mars 1924 :

Nước dừng con về buổi chiều ;

Nước xuống 8 phân vào hồi 11h42 buổi sáng.

Ngày thứ hai 31 mars 1924 :

Nước lên 30 phân, vào hồi 0h52 buổi sáng ;

Nước xuống 9 phân, vào hồi 0h29 buổi chiều.

Ngày thứ ba 1er avril 1924 :

Nước lên 29 phân vào hồi 1h46 buổi sáng ;

Nước xuống 11 phân vào hồi 1h08 buổi chiều.

(Xem trong thể ba, cột thứ hai).

Số 7

BẠCH-TUYẾT LƯU-NGÂN

(*Ngôn-tình tiểu-thuyết*)

Truyện một cô nữ-sĩ người nước Anh, học rộng tài cao, khinh thân trong nghĩa, cầm cai ơn tri-kỷ của người yêu, mà chịn đem da thịt mình ra cho người thích chữ đầu màu rơi thịt nát cũng chẳng quản gì đến thân. Cái nghĩa-tâm hiếp-cốt của cô, thật vạn-cổ mỹ nhân chưa ai bì kịp. Chuyện chép rất lý kỳ, nay xin dịch ra để cống hiến các bạn độc-giả.

PHẠM-BÔI-CẦM dịch-thuật

... Em nghĩ em sống một ngày, mà trông thấy chị vất vả vì em, chạy ngược chạy xuôi, hết cửa nọ đến cửa kia, mà nào có được đâu ; thử hỏi em ốm em nằm đấy, mà trông thấy chị như thế, thì em đành lòng sao được ! Sống mà để thì để nhục cho chị, chi bằng chết đi chẳng lại hơn ru. Nghĩ lại chị em ta, từ khi cha mẹ mất đi, tình cảnh xiết bao khổ sở, nhưng gần nay được một điều, chị em ta cũng đủ người lòng. Sách Thế ngôn của chị, nay đã truyền khắp thiên hạ, mỗi khi em đau đớn trong lòng, thì em lại nghĩ đến những lời bình phẩm của các báo ngợi khen cuốn sách của chị, nói tương lai chắc rằng chị sẽ trở nên một tay mở cờ giong trống trên chốn văn đàn, mà các nhà văn-gia đương thời cũng phải nhường chị một chiếu. Em lấy điều ấy làm hả lòng lắm, Mẽ-nhân kia dẫu bẩn có cực lực để kháng chị, nhưng cái danh tiếng của chị đã lừng lẫy đầy nơi, chắc bẩn cũng không ức chế chị nổi, hẳn bán sách lấy tiền thì được, chứ cái danh dự nhà làm sách hỏ để bẩn cướp được nào !

Nói đến đấy, ngừng lại một chút, đoạn rồi lại nói :

— Cứ như cái tài học của chị, em đoán chắc rằng sau này, tung mấy chịu sa vào trong cái phạm-vi của Mẽ-nhân mãi vậy. Tăng sử có cái giấy hợp-đồng 5 năm, chị không thể bán sách cho người khác được, nhưng ngoài 5 năm, há rằng chị lại không được tự do hay sao ? Đến lúc đó thì danh cũng có mà lợi cũng có, lại có cái tài mạo tới với như kia, an trí đi đến đâu, thiên hạ lại chẳng tranh nhau mà hoan nghênh cỗ võ. Khác nào như khi trước, chúng ta còn ở học đường, mỗi khi giáo-sư đến cửa, thì ai nấy tranh nhau mà ôm đầu bá cổ. Bấy giờ chị mới biết lời em nói là thực. Em nghĩ cái tình chị em ta ăn ở với nhau bấy nay, thật là nghĩa nặng tình sâu, không phải như chị em người ta vậy.

Nói đến đấy, lại kéo suyễn lên từng cơn. Tư-đức vội vàng ôm chặt lấy em, không để cho nói nữa, sợ thương tâm quá. Thiệu-mỹ cầm lấy mớ tóc của chị, để vào môi hôn, rồi nói :

— Ừ thì thôi, em không nói nữa, nhưng thực những câu nói ấy muốn nhịn đi mà không sao nhịn được. Chị em ta yêu nhau thế này, biết đâu kiếp sau...

Nói đến đấy thôi, hai người cùng biết rằng cái giờ chia tay nhau đã sắp đến nơi rồi, bỗng nghe có tiếng gõ cửa, Tư-đức vội vàng chùi nước mắt đi, bấy giờ con tiểu-tỳ bưng nước vào, Tư-đức bụng nghĩ không nên để cho kẻ ăn người ở nó biết, bèn phải gượng húp vài thìa súp, ăn vài miếng bánh, uống một chén nước chè rồi thôi, còn Thiệu-mỹ thì chỉ uống sữa mà thôi, chứ không ăn uống được thức gì cả. Con tiểu-tỳ thu dọn rồi bưng ra.

Thiệu-mỹ lại nói :

Em buồn ngủ rồi, chị đem sách Thế-ngôn đọc cho em nghe cho em dễ ngủ. Chị giở cái đoạn chỗ Do-mẽ-mã sắp chết ấy mà đọc. Trong sách chỉ có cái đoạn ấy là hay nhất đấy, em lấy làm yên cái văn chỗ ấy lắm, nay lúc lâm mệnh còn muốn chị đọc cho nghe lại một lần nữa.

Tư-đức cố nén nỗi mà đọc, không muốn làm ra cái giọng bi ai, để động đến tấm thương tâm của Thiệu-mỹ.

Khi đọc đến đoạn tả tình trạng lúc Do-mẽ-mã chết, Thiệu-mỹ nghe đoạn, than rằng :

— Em cũng muốn được chết một cách êm ái như Do-mẽ-mã. Do-mẽ-mã lúc lâm-chung còn nói được câu tái-kiến. Nay em cũng xin hẹn với chị rằng kiếp sau chị em ta sẽ lại gặp nhau.

Nói đoạn, nắm ngủ thiếp đi.

Tư-đức ngồi nhìn em mà rằng :

— Em ơi ! Lúc này em nỡ nào bỏ chị mà đi cho đành. Công việc sau này chị biết tính làm sao được, hở em ? Chị lấy đâu làm tiền mà mua chạy tổng táng cho em bây giờ. Người ngày trước người ta muốn lấy chị, bây giờ người ta cũng đi đâu mất rồi, chị còn biết người ta đâu mà tìm được.

Nói đoạn, ngồi hai tay ôm lấy đầu. Lại nghĩ : bây giờ chỉ còn có cách đem quyển sách mới soạn, đến bán cho Mẽ-nhân, lấy 100 bẩng vậy, may ra cũng đủ tiền mà tổng táng cho em. Dẫu 100 bẩng có không đủ nữa, nhưng giấy hợp-đồng đã làm thế, thì cũng không sao mà lấy hơn được. Hay là ta đến ta nói với các nhà làm sách trong cửa hàng ấy, họ linh công non cho ta vay, thôi thì chỉ lúc già biển thế này, mình cũng không thể nào mà giữ giá được. Kế đề lại nghĩ, thằng Mẽ-nhân nó vốn là đồ trục lợi, nó coi đồng tiền bằng cái tàn, họ có bỏ tiền cũng chẳng được nào, mình nói cũng bẩng mất công mà thôi vậy. Lại nghĩ giá bây giờ ta được lấy 200 bẩng, ta cho em ta sang dưỡng bệnh bên nước Pháp, họa may em ta có khỏi chăng, thì dẫu cái thân ta có đến nỗi nào, ta cũng chẳng tiếc. Nghĩ vậy bèn quyết định mai lại đến ai cầu với Mẽ-nhân, cố nài vay lấy 100 bẩng, rồi sau làm sách trả dần vậy.

Còn đang tính quẩn lo quanh thì phút chốc trời đã hồ khuya, Tư-đức bèn đến giường ngả lưng nằm nghỉ. Một mình trằn trọc, mọi nỗi xót xa, giấc mộng mơ màng như say như tỉnh, mắt tỉnh dậy, gà đã gáy sáng, trời chưa rạng đông. Mọi khi thức dậy, vẫn thấy tiếng Thiệu-mỹ khúng khắng ho, sao sáng nay không nghe thấy gì cả. Lắng tai chỉ thấy bốn bề lặng lẽ đìu hiu, cảnh tượng rất đỗi u ám sầu thảm. Tư-đức vùng đứng dậy, đốt lửa châm đến bên giường Thiệu-mỹ soi xem, thì thấy Thiệu-mỹ nằm gối đầu lên cánh tay, hai mắt giương trao tráo, cằm nến soi gần vào mắt cũng không thấy mắt chớp. Lấy tay sờ vào mình, thì thấy mình mẩy đã lạnh toát như băng. Tư-đức biết là việc hỏng rồi, bèn vật mình lăn khóc.

CHƯƠNG THỨ IV

Âu-tư-thầu-tư từ khi ở trong hàng Mẽ-nhân ra, đêm ngày lo nghĩ trong lòng thường không mấy lúc được vui, không phải rằng bị đuổi, không được cái món di-sản của chú, mà trong lòng phiền não đâu. Chàng vốn là người thiếu-niên tự phụ trời cho, lại có cái tư chất thông minh, và lại chưa có vợ con hệ lụy gì, thế thì khi nào lại thèm để tâm nghĩ đến những sự của cải. Chẳng qua chàng bẩm lưng chỉ có hơn 100 bẩng, biết rằng không thể chống vào đó mà sống được đủ đời. Tất phải lo liệu làm sao, kiếm được chỗ yên ăn yên làm, để mà sinh cơ lập nghiệp, ấy chàng sở dĩ mà lo buồn, chính là vì thế.

(*Còn nữa*).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chư không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm cho người ta sợ mà không dám uống.

Ngày mai có thêm năm, mảnh lên Khổ, đinh thứ bảy, của Nước, các giáng tới chơi phe rằng:

Chiều nay thấy được phòng của MONTES quí ông, có chế ra một thứ rượu bổ đã tuyệt ngon đủ mọi qua rất bản, đáng nên gọi thường, trước lạ, thì thì gửi cho qui dược phòng chế-ông để ở thành-gia.

Khâm tạ.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán cắt rẻ, 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì dị làm là mắt thiên hạ về trò chơi cho trẻ con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTES

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bảo này.

Savon Cadum

Savon tinh anh, như

SAVON CADUM

thì tây làm hồn ích cho vệ-sinh da người.

Vả lại savon nếy tiện lắm, gì người ta dùng nó tới cuối không bỏ chúc nào, mà lại lâu gấp hàng hai cục savon thường.

Giá mỗi cục Savon Cadum là Hai quan tiền Langsa.

2 f. 00

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra. Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2 ¢ 50 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC 51, phố Tràng-tiền Hanoi. 2095

HỘI-ĐỒNG ICH

đang giải-tán

Lời báo-cáo cần kíp

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội-đồng-Ích:

Đến ngày 31 tháng 7 tây năm 1924 nay, thời sẽ kết sổ, thời sự nhận các sổ của các ông bà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích.

Vậy ông bà nào có sổ gửi tiền mà chưa giao cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở số 3 phố Jauréguiberry, Hanoi, thời xin giao ngay cho ông ấy trước ngày 31 Juillet 1924, quá ngày ấy, những số tiền gửi sẽ mất quyền đòi hỏi và sổ liền minh gửi.

Giải-tán-Viên

E. CHATAIGNEAU.

Y. M. (illegible)S.

2094

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu lớn mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

HIỆU

MINH-DƯƠNG

MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC

của Đông pháp Yên-thảo công-ty

BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ

CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ-GÀ

Giữa phố hàng Gà số 83

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ nạng, đồ bạc, các thứ mặt cà thực và giả, kính ngọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo lắm công và giá thực.

217

PHOSPHATINE FALIÈRES là một món vật thực khô mà bổ chước được

Đã có tánh dưỡng như sữa, mà lại ngon ngọt, dễ ăn. Đứng nuôi con nít và để dưỡng những kẻ ốm vì yếu. Phải đòi cho thiệt hiệu Phosphatine Falières

Coi chừng kẻo lầm đồ giả mạo, bắc chước theo hột thân biển

PHOSPHATINE FALIÈRES

Bột này bán cùng xứ tại PARIS thì ở đường de la Tacherie nhiều hiệu 6

Tại tòa án. – Phiên tòa ngày thứ năm 27 mars xử những việc sau này:

Lữ Amir Bache là người Ấn-độ gác cửa, Trần-văn-Cong, Cung, Châu và một người đàn-bà đồng-mưu ăn cắp ba mươi thùng dầu hỏa của sở Standard Oil thì nay tòa phạt tù tên Amir Bache một tháng. Trần-v-Cong, Cung và Châu mỗi tên 15 ngày, còn người đàn bà được tha vì không đủ chứng cớ.

Việc hai người chứa việc làm ở một chiếc tàu Nhật, say rượu rồi gây sự cãi co và trống cự lại viên sen-đăm là M. Barlaud ngoài Hongay thì tòa xử vắng mặt phạt tên Notakawa Yuata hai tháng tù và 200 quan và tên Kato Masahchi một tháng tù và 100 quan

Về sau tòa xét đến việc viên thamtá Trần-văn-Ngọc, tòng sự tại Hảidương về việc lường đảo và ăn tiền, có ba mươi ba người lại làm chứng thì 28 người chứng nhận mọi lẹ, còn năm người ra ý bênh bên bị. Thầy kiện Mourlan cãi cho M. Ngọc, song việc rất lan man, xử đến quá trưa cũng chưa xong, liền chưa tuyên án.

Thảm trạng. – Ngày thứ năm vào hồi 9 giờ người ta thấy một cái xác đứa con gái độ 15 tuổi chết nằm ở phố nhà-thương ta. Minh nó đầy những mụn đậu-mùa thì chắc rằng nó chết về bệnh ấy, quan sức phải đem chôn ngay, còn chỗ đất nó nằm đã tẩy uế rất cẩn thận.

Tin chó dại. – Mười giờ sáng ngày hôm qua, tên Ng-thi-Hồi, 28 tuổi, nhà ở số 13 phố Belgique, đi qua nhà một ông Tây ở Sau-kho bị con chó ở trong vườn xổ ra cắn vào bắp chân trái.

Cũng vào giờ ấy ở xứ nấu nước đá có tên cu-li làm than là Phạm-thị-Mẫn cũng bị con chó ông chủ sở ấy cắn phải bắp chân trái.

Cả hai con chó cắn ấy nay đã đưa vào sở Thú-y xét nghiệm

Vào khoảng 5 giờ chiều ông Tây ở sở kia đã đập chết một con chó của chủ sở ấy, vì nó đã cắn ba người làm công trong sở, nên ông nghĩ nó thành điên. Xác nó cũng đưa vào sở thú-y rồi.

Bốn mươi tư con chó hết ở vùng Hàng kinh đã đem giết chết vì để quá 24 giờ không thấy ai lại chuộc.

BẮC-NINH

Tế Văn-miếu. – Chiều hôm hai mươi hôm ấy các quan phủ huyện lên tỉnh để đến sáng hôm 25 ta đi theo quan tỉnh lên nội Phúc-đức tế Văn-miếu.

SƠN-TÂY

Bỏ của ai? – Tên Mai-thị-Nhỡ ở phố Đông-hưng, số nhà 11, đem nộp số Cẩm một con bò con độ bảy tám tháng thấy chạy rông ở phố sáng sớm hôm 28 vừa rồi mà không có người coi.

Con bò ấy đã đem nhốt tạm ở nhà nuôi thú vật để rồi giả cho người nào mất.

BẮC-GIANG

Cái lệ phòng chó dại. – Vừa rồi hai phủ Yên-thế thuộc tỉnh Bắc-giang, quan trên có sức cho dân trong hạt không được thả chó ra đường và phải xích hay là cũi luôn. Thế là để phòng bị cho những chó lành khỏi mắc phải những con chó có bệnh điên cắn phải. Ngờ đâu các quan trên thương dân khỏi mắc nọc chó, thì lại mắc phải nọc người độc hơn, là có kẻ nhân cái lệ hay ấy lại vào nhà người ta, chó dẫu có xích cũng đánh đập cho kỳ sổ ra, rồi dậm đọa để kiếm tiền, người nào có tiền thì tha, mà người nào kêu là ức hay là nhà nghèo, thì lập biên-bản, hoặc giải về quan để phạt. Nếu vậy thì họ kiếm ăn về chó dại được biết bao nhiêu mà kể!

Một người đi đường lại cảo.

BÌM-SƠN

Hội đền Sòng Từ hôm 24 mars đến nay, tuy trời mưa lâm-lội mà khách thập-phương trẩy hội rất đông, chuyến xe lửa nào cũng chật ních những người. Các bà giá con gái thì việc đông không đã cổ nhiễn rồi, thế mà đàn ông cũng thấy chen chân ních cánh đua nhau áo đỏ nhiễn xanh nhảy nhót nơi cửa phủ cửa đền tai cũng hơi lạ thật.

VIỆC KINH-ĐÔ

Một ông quản tiếng nói to lạ thường Mấy hôm trước đồn lính tập khố-xanh phủ Khâm-sứ có phái một viên chánh-quản là M. Lê-tự-Đề suất binh-dinh đi dân hầu về các lễ tế Giao và cung nghinh ngự giá.

Quan võ ấy tiếng nói to lạ thường, mỗi khi hô linh thì giọng to như sấm vang, những người đứng cách vài mươi bước xa mà nghe giọng hô rầm vang như sấm dậy khiến cho người ta nghe giọng hô ấy phải khủng khiếp.

Cá ông lụy. – Trong mấy hôm trời mưa lâm thì người ta đồn rằng có cá ông lụy. Họ nói rằng ở làng Thaidương (cửa Thuận) có 2 mẹ con cá ông đưa một chiếc ghe bị hai mươi bốn người vào nơi cửa ấy; nhân vì cửa bể cạn quá nên một thớt cá ông đã bị nạn mà chết thì người ta đã tìm được và đã bầm quan lãnh tiền và vải để lo việc mai-táng.

(Xem trang thứ tư).

HỎI BÁO NAM PHONG

Xem NAM-PHONG số 77 vừa rồi thì biết ông Tùng-Vân tài nghề thảo chương-trình theo lối hài-văn. Thiềm-chức muốn nhờ ông thảo giúp cái chương-trình cuộc thi rượu. Cô-nhân (đố biết là ông bà nào) có câu rằng:

« 婆娑世界人如夢
« 遊戲文章我亦癡 »

« Thế-giới múa-mênh người đời ngủ,
« Văn-chương pha-riễu tớ ra hề. »

Ông Tùng-Vân nghĩ sao? chỉ xin ông nhớ cho rằng ai chiếm được giải quán-quân, kinh biếu một trăm cuốn Tái-sinh-duyên (sự-tích Mạnh-lệ-Quân), mỗi cuốn giá 0$90.

Bi-đình, Nguyễn-văn-Tôi

SẮN-NHIÊN-ĐÀI

TUẦN TY...! TUẦN TY...!

Diễn đi diễn lại mãi mà vẫn chưa được thỏa lòng các qui khách.

Bản hội cốt để phải chiều khách, nay các ngài đã ngỏ lời muốn xem diễn lại xin chiều ý, vậy chỉ nhất 30 tháng ba tây này sẽ diễn lại tích hát Tuần-Ty (Chu-mãi-thần).

Bán vé từ tối thứ bảy và chiều chủ nhật, mời các ngài đến lấy vé sớm.

Tối thứ bảy 29 mars 1924

CỬU MỸ ĐOẠT PHU

Tích thứ năm (nối thứ 9 thứ 10)

Người thế mạnh khuất đồng tâm.
Mừng ai nghĩ lại khen thầm cho ai.
Anh hùng gặp vận thái lai.
Xứng duyên kỳ-ngộ tỏ tài đương vi.

Tối chủ nhật 30 mars 1924

TUẦN TY

(*Chu-mãi-thần*)

Tối thứ hai 31 mars 1924

Diễn hai tích:

Tích thứ nhất:

LỤC-VÂN-TIÊN ĐỆ NHẤT

(Hát chèo)

Tích thứ hai:

TRẦN-THẾ-MỸ BẤT NHẬN THÊ

(Trẻ-con diễn)

(Tối thứ sáu diễn liên hồi)

Tối thứ ba 1er avril 1924

KỲ NỮ VÔ TÌNH

Ai quen bảy chữ tâm nghề.
Để người tham sắc hoàng mê oi tình.
Rồi khi thuận đạo vua-đình.
Ngẫm mà dở dang dan hình cho ai.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

AI MUỐN CÓ NƯỚC XUỐI VI CHY NGAY Ở TRONG NHÀ

Ai cũng biết rằng nước xuối Vichy có những tính chất gì, và nước ấy dùng được những việc gì, đau vị, đau thận cùng vô số bệnh khác nữa, dùng nước ấy công-hiệu lắm.

Nhưng đến tận xuối ấy mà phực-thuốc thì tốn kém lắm, vì vậy hiệu bào chế Montes, NHÀ BA CHUÔNG có buôn thứ muối Sels Vichy có thứ chai lớn, có thứ chai nhỏ, chỉ bỏ mấy thìa con muối ấy vào một lít nước đun rồi thì có nước Vichy mà dùng, chẳng tốn kém là bao.

Nên đến hiệu bào chế **NHÀ BA CHUÔNG** mà mua muối **Sels Vichy.**

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt-quí ông nào mua thì gửi tiền cho; hễ không gửi tiền gửi theo giấy mua thì báo-quán không trị lời. Mua báo thì tính từ ngày hoặc mùng một tháng tây trở đi cho gọn.

So 95

BÌNH SƠN LÃNH YẾN

(Chuyện một cô nữ-thần-đồng mới lên 10 tuổi, mà đã có tài văn-thơ nhả ngọc phun châu, khắp các quan trong tòa Hàn-lâm, đều phải bái phục. Thiên-tử phong cho là « Hoàng-văn tài-nữ » lập lầu kén chồng, lại ban cho một cái roi kim-như-ý, hễ công-tử nào đánh hẳn-hòa xác-láo thì được phép đánh. Sao vì một sự kén chồng ấy mà sinh ra những chuyện rất lạ-kỳ.)

NGUYỄN-BỈNH-KHIÊM dịch thuật

Thiên-tử phán rằng:

— Hai người không chịu ở phụ, cái chỉ tự lập, nay đã được thành!

Sau lại phán rằng:

— Hôm nay hãy cho xong việc chế-khoa, rồi tất có một hôm trẫm triệu hai người vào thi tài cùng *Sơn-đại* ở trước ngự-tọa, để được trọn việc tiến-cử. Bây giờ hai người hãy tạm lui ra dự yến tại *Quỳnh-lâm* cho trọng sự thể.

Hai chàng tạ ân lui ra. Khi ra khỏi *Văn-hoa-điện*, đã có người phụng mệnh khâm-ban mũ-áo cho hai chàng, và cắt quân lính theo hầu.

Tuyên-tử lại gọi *Sơn-hiền-nhân* tướng-công mà diện-dụ rằng:

Bình-như-hành và *Yến-bạch-ham*, hai người này đều là thiếu-niên cao-tài. Sau khi thi đình rồi, trẫm sẽ vì tiên-sinh mà chọn giúp một người giai-tế trong hai người ấy, để khỏi phụ cái tài cao học rộng của con gái tiên-sinh.

Sơn-hiền-nhân tướng-công lạy tạ lui ra. Khi về tướng-phủ, thuật hết đầu đuôi mọi nỗi cho nàng *Sơn-đại* nghe, bấy giờ nàng *Sơn-đại* mới biết *Triệu-tung* và *Tiền-hoành* tức là *Yến-bạch-ham* và *Bình-như-hành* đổi tên đó.

Nàng *Sơn-đại* liền thuật chuyện cùng nàng *Lãnh-giang-tuyết* và bảo rằng:

Yến-bạch-ham và *Bình-như-hành* đã chiếm bảng khôi-nguyên trong kỳ thi hội này, thánh-thượng lại diện-dụ đóng chủ-hôn cho thì *Bình-như-hành* tất lấy chị mà *Yến-bạch-ham* tất lấy em. *Bình-như-hành* cùng chị, thật là khi nên trời cũng chiều người. *Yến-bạch-ham* so với *Bình-như-hành* đã xuýt-xoát bằng nhau thì hà không phải là bậc thục-nhân quân-tử, dẫu được nàng khăn sửa túi, em cũng cam lòng, nhưng em nghĩ đến chàng thư-sinh ở dưới lầu kia thì mối nhân duyên ấy em chưa có thể quên đi được. Giả-sử hôm trước cho tìm không thấy đã đành, không ngờ em viết bài thơ đề tường cho đi tìm chàng thì chàng lại viết bài thơ họa vần đưa lại cho em. Tự lòng vẫn-vương, khiến người khó gỡ. Chàng có hứa lời rằng khi trường-vụ xong, sẽ đến đó tìm, không biết cơ sao mà bấy giờ chưa thấy đến!

Nàng *Lãnh-giang-tuyết* nói:

— Đã hẹn sau khi trường-vụ đến tìm, thế thì trước khi trường-vụ tất có việc bận. Trước khi trường-vụ đã có việc bận thì ngày nay hoặc đó hoặc bỏng, tài nào không khỏi chậm-trễ, chưa phải là sai hẹn cùng ta. Tiêu-thư cứ yên lòng, chờ đợi ít lâu, tất phải có tin, đến như câu chuyện của tôi, vẫn còn có điều chưa thỏa.

Nàng *Sơn-đại* hỏi:

— Sao vậy?

Nàng *Lãnh-giang-tuyết* nói:

— Thiên-hạ-sự không biết thế nào mà lường. Tôi đây đầu biết *Bình-như-hành* đỗ, mà *Bình-như-hành* vị tất đã biết rằng tôi ở đây. Chàng tuổi trẻ đỗ cao, thiếu chi người yêu mến. Giả-sử có người nhanh chân mà được trước tôi thì tôi biết làm thế nào?

Nàng *Sơn-đại* nói:

— Khó chi điều ấy! Để em nói rõ với thân-phụ em, rồi sáng mai gọi mối nhân đến, bảo nói về việc ấy thì kẻ ông còn ngại chi nữa.

Nàng *Lãnh-giang-tuyết* nói:

— Nếu vậy thì hay lắm!

Nàng *Sơn-đại* liền thuật chuyện cho *Sơn-hiền-nhân* tướng-công nghe. *Sơn hiền nhân* tướng-công truyền gọi mối-nhân đến, bảo đi nói về việc ấy. Mối-nhân về trả lời rằng:

Bình tiên-sinh nói: « Tướng-công đã có lòng đoái-thương mà muốn cho được đẹp duyên cầm-sắt thì thật là một sự xưa nay vẫn mơ-tưởng, không ngờ rằng được, còn đâu hơn nữa. Ngặt vì nỗi duyên-phận éo-le, trót gặp một người ở *Dương-châu*, hiện đã đưa sính-lễ rồi. Vậy khi nào đình-thí xong, bấy giờ sẽ xin thân-hành đến bái-yết để tạ tội. »

Sơn-hiền-nhân tướng-công nghe nói, vào thuật chuyện với nàng *Lãnh-giang-tuyết*. Nàng *Lãnh-giang-tuyết* nghe nói, tức-giận không biết đường nào, nét mặt tái mét, tay chân rã đông.

Lại nói chuyện *Yến-bạch-ham* và *Bình-như-hành* khi đã trúng hội rồi, mông ân ra dự yến ở *Quỳnh-lâm*. Yến xong, trở về nhà trọ, rất lấy làm đắc ý. Tuy vậy, *Yến-bạch-ham* vì chưa đi hỏi được tin-tức mỹ-nhân ở trên lầu kia, nghĩ lấy làm thất-ước, vẫn có ý không vui. *Yến-bạch-ham* muốn đi hỏi xem tin-tức thế nào thì lại còn bận về việc phải đi bái tạ trường quan và thăm các bạn đồng-niên, trăm việc bối-rối, chẳng được chút thời giờ nhàn-hạ nào cả.

Sau chàng đã định cất lên đi một mình thì lại ngặt vì nỗi ngày nay động nhắc chân đi đến đâu, tất phải ngựa ngựa xe xe, linh hầu rộn-rịp, không được tự-do như khi còn làm học-trò.

Mãi đến tối hôm ấy, chàng cất mình ra đi, chỉ cho một tên tiểu-đồng theo hầu, xách cái đèn lồng. Khi đi đến phố *Tô-châu*, hỏi thăm nhà ông cụ già họ *Sái*. Ông cụ già họ *Sái* phụng mệnh *Sơn* tiên-thự, ngày nọ cũng có ý ngóng-trông.

Ông cụ già trông thấy *Yến-bạch-ham* mừng-rỡ như người được của, vội-vàng chạy ra đón chào mà hỏi rằng:

— Tiên-sinh hẹn trường-vụ xong sẽ đến, mà cớ sao mãi đến bây giờ? Khiến cho tôi mong đợi không biết thế nào mà kể!

Yến-bạch-ham nói:

— Trường-vụ xong, tôi đã định đến đây hỏi thăm, không ngờ trong khi đi đường, lại gặp một việc lôi-thôi, cho nên thành ra chưa đến đây được. Tôi chẳng nói giấu chi cụ: tôi lại vừa mới đỗ hội. Mấy hôm nay bận quá, không lúc nào rỗi, chỉ sợ tiêu-thư bảo tôi là người thất-ước, vậy phải nhân đêm mà lên tới đây. Xin nhờ cụ nói giúp với tiểu-thư, nếu tiểu-thư đã có lòng đoái thương đến tôi thì nên yên lòng chờ đợi ít lâu. Khi nào tôi thi đình xong, sẽ xin đến tìm, rồi mượn mối-nhân nói việc cầu hôn, cho được trọn cái ước « Bách niên giai lão ».

Ông cụ già họ *Sái* nói:

À! Thế ra chỉ vì tiên-sinh đã đỗ hội, cho nên mắc bận nhiều việc, để rồi tới xin bẩm với tiểu thư tôi. Nhưng sau khi thi đình rồi, tiên-sinh quyết không nên thất-ước.

Yến-bạch-ham nói:

— Nếu tôi thất-ước thì hôm nay tôi đã không tìm đến đây, xin cứ yên lòng.

Ông cụ già họ *Sái* nói:

— Tiên-sinh nói phải! tôi xin yên lòng ở đây chờ đợi tin mừng.

Yến-bạch-ham dặn-dò minh-bạch rồi mới trở về nhà trọ, thuật chuyện lại cho *Bình-như-hành* nghe và bảo rằng:

— Hai ta ngày nay đều nhẹ bước công-danh...

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-TRỊ

Một trận gió vô-tình, đắm mất hai chiếc ghe. — Hôm mồng mười tháng hai ta, ở địa-phận làng Cát-sơn, gần Cửa-tùng, thuộc phủ Vĩnh-linh, có hai chiếc ghe Quảng bị phong-ba đánh vỡ trôi dạt vào đấy.

Quan phủ sở-tại phải nha-lại đến khám; thuyền-chủ khai rằng: bọn họ ở cửa Nhật-lệ thuộc tỉnh Quảng-bình khởi-hành từ ngày mồng tám, chạy được hai ngày, trời thanh bể lặng, gió thuận sóng êm, đến ngày mồng mười chẳng may gặp phải một trận cuồng phong nổi lên dữ dội quá, đánh đắm mất hai chiếc thuyền của họ, những lái bạn cả thảy 12 người vừa đàn-bà đàn-ông đều được vô sự cả.

Chiếc ghe số 861, lái ghe tên là Phạm-Trà quán tại làng Giảng-hòa, huyện Duy-xuyên, tỉnh Quảng-nam, lĩnh chở đồ cho nhà Pháp-thương là M. Demay từ Quảng-bình vào Huế, trong số các đồ vật như bàn, ghế, giường, tủ, lại có một chiếc xe ô-tô nhỏ nữa.

Bao nhiêu vật hạng đều tan nát cả. Tổn-hại kể cả thân ghe, lẫn hàng-hóa đồ đạc, bỏ rẻ cũng hơn nghìn bạc.

Còn chiếc ghe kia, số 1852 lái ghe tên là Phạm-Đương quán tại làng Hà-mỹ, huyện Duy-xuyên, lĩnh chở gạo cho một hiệu Hoa thương tại Đồng-hới vào Tourane cho hiệu Đồng-lợi, chở đến một nghìn đồng bạc gạo.

Thế mà giữa đường gặp nạn, trút cả xuống bể khơi, chỉ vớt được có 14 bao! còn thân ghe thì vỡ ra từng mảnh cuốn theo ngọn thủy-triều mà chảy xuôi. Chiếc ghe này trị-giá hơn năm trăm bạc.

Độ này trở đi, là mùa ghe mành đi lại các miền duyên-hải Trung-kỳ rất đông, thì cái của « bỏ bể » tưởng cũng không ít. Tiếc thay!

Hoàng-khắc-Thâm lai cảo.

Kính đeo mùa xuân

Bản-hiệu mới sang nhiều thứ kính đeo mát cực đẹp.

Xin mời quí-khách quá bộ chiếu-cô cho.

Vạn tạ

TONG-YUNG-TAI VING-KY

49, Phố hàng Ngang, 49

2103 HANOI

Mở thêm!!!

Bản-hiệu xưa nay vẫn chuyên bán hàng tơ lụa, nay lại *mở thêm* cả nghề may quần áo tây nữa.

Chuyến tàu vừa rồi, bản-hiệu có nhận được nhiều thứ vải cao-su (*imperméable*) để may áo đi mưa, các thứ mũ làm toàn liège để dùng mùa nắng này và nhiều thứ vải để may quần áo tây nữa.

Xin các ngài chiếu cố.

Nay kính

PHAN-QUẢNG-THÀNH

10, Phố Hàng Bạc, — Hanoi

2124

THUỐC CHỮA BỆNH NHỨC ĐẦU

Ngủ là rất cần dùng cho khi một nhọc. Nếu khi cần đi ngủ hay là không ngủ được, nhức đầu, nhức gáy, đau lưng, đau thần kinh hệ, hay là vì nóng nực không ngủ được, nên không chịu chữa ngay các bệnh ấy thì sẽ sinh ra gầy mòn, yếu đuối, đau gáy, thực là nhiều nỗi thảm thương. Muốn chữa khỏi các bệnh ấy, muốn ngủ cho ngon giấc thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này hiện quan Bắc-sĩ Leroy cai quản các nhà thương ở Ba-lệ đã chế ra một thứ thuốc rất hay và không có nguy hiểm gì cả.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

2056

TRONG LÚC SẢN DỤC

Đàn bà vì khi sản-dục đau-đớn một nhọc mà yếu người đi. Huyết ra mất nhiều, thành ra ít đi và suy đi. Nhưng mà đứa con mới đẻ còn phải nhờ mẹ dưỡng-dục lâu, thì bấy giờ mẹ càng phải bồi-bổ cho tốt huyết, cho nhiều huyết. Muốn bổ huyết cho mạnh người, để có sữa tốt mà nuôi con, thì nên uống thuốc **PILULES-PINK**. Thuốc ấy sinh huyết mau lắm, rồi lại làm cho sữa cũng tốt và nhiều. Đứa trẻ đã nhờ công mẹ sinh-thành, lại được bú sữa tốt mà sinh sức lực, đó là cái hạnh-phúc cả đời của nó bắt đầu từ đó.

Thuốc **PILULES-PINK** này hàng thuốc nào cũng có bán.

● *Hiệu* GIU-ICH *tức là Công-ty* CHU-VĂN-MINH *ở Haiphong, đường Sadi-Carnot, số 115 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn tây đủ các mùi đặt tên* CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố nội hóa, có viết thư cho bản-hiệu lấy mẫu, sẽ xin gửi biếu ngay.

2066

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc **rất rẻ tiền và rất quí** để trị các chứng bệnh như: **kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình**, lại rất là **bổ sức cho đàn-bà đẻ**, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$25** một chai lớn, từ mấu chai trở lên sẽ trừ **hoa-hồng**.

Hiệu **Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi.**

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

là một vị tinh hảo không có pha chế thêm thắt

Mỗi hoàn 0,50 cg (công tư) đến 8 hoàn trong 24 giờ

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GÂN-CỐT

THUỐC PHÁP — Trữ tại: 6, Rue de Poissy-le-Vieux PARIS — Ở PHÁP QUỐC LÀM

Cũng có bán tại: Hanoi, Haiphong, Namdinh, Thanhhoa, Vinh, Tourane, Nhatrang, Saigon, Cholon, Phnom-Penh, Battambang

NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA HIỆU

C. J. BONNET

LÀ TỐT HƠN CẢ

PACHOD Frères & Cie LYON

NHÀ CHẾ TẠO

Các thứ mũ bằng NÚT CHAI (Liège)

HAI-CHINH

74-76, Rue du Pont-en-bois, 74-76

HANOI

2042

Hỡi các ông mắc phải bệnh lậu (lâu) và giang-mai (khuyến) các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Bắp cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

2088

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Papements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài từ rà những tiền đồi chẻ ấy, con thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan. Cứ 3 tháng lại có 1 kỳ xổ số. Kỳ xổ số đầu tiên, tiền được ngay cái vé, cứ từng mình ra quyền xổ số, nếu trong số là trúng thì chịu khó đem vào một tờ, thời như như không trúng, thì mà được dự các cuộc rút số, lại được cả quỹ ra không một đồng nào cả. Và Crédit National mỗi năm tính có 4 kỳ xổ số là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

Mỗi lần rút số có

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Tiền rất sẽ tìm kỳ trong một năm công là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng để trúng lắm

Muốn dự các cuộc rút số, xin gửi 20 quan cho chúng nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán sẽ mở tiệm nhà bán buôn ngày 15 Mars 1926 các nhà muốn sẽ được để đơn chỉ nhận

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酩補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*

Ông L. BLANC *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

參歸仁杏蛭每吞服能收映和

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

31, phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

THUẬN-THÀNH

BOTTIER — CHAPELIER

HANOI — 7, Rue des Cuisses, 7 — HANOI

Bản-hiệu mới in xong Catalogue 1924, nhiều kiểu đẹp, xin mời các Quí-khách chiếu-cô.

Chủ-hiệu: NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính-mời

2096

QUINQUINA CUSSAC

BỔ SỨC — KHỎE NGƯỜI

Chế bằng rượu vang tốt. Rượu ấy làm cho ngon cơm, và cái vị nó rất ngon.

Rượu ấy khỏe và bổ làm cho người mới đau khỏi được phục-sức, trị được bệnh huyết-suy, bệnh sốt-rét cùng bệnh một nhọc.

Ai muốn giữ gìn sức-khỏe nên dùng rượu này.

Hiệu GUIONEAUD FRÈRES

HANOI — HAIPHONG

Đáng làm đại biểu bán rượu ấy cho khắp cả hạt Đông-pháp

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cải cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

號八廿牌門街浦行內河京東

Chúng tôi kính-trình các quý-khách biết rằng nay nhân dịp tết Tây, tế ta sắp đến nơi chúng tôi mới tiếp được ở Hong-kong (Hương-cảng) Canton (Quảng-châu), Shang-hai (Thượng-hải), Pékin (Bắc-kinh) vân vân, sang nhiều đồ bạc, vàng, ngọc, ngà, xứ, cốt để bán vào hai dịp kỳ.

Các thứ đồ bán Tết này thì thật là tinh sảo, thửa đã lâu lắm nay mới đến nơi, song chúng tôi lại định giá rất rẻ cốt để chiêu khách.

Xin các quí-khách có lòng chiếu cố thì mua đến bản hiệu mà mua kẻo hàng hết thì mất một dịp đặc biệt đi.

Kẻ mua, người xem, đêm ngày đến bản hiệu cũng xin nhất luật tiếp đãi.

Cần-cáo

HIỆU PAO-VA, Bijoutier

Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.

2033

DEPOT LEGAL